

Належне місце у розвитку економіки України належить професійно-технічній освіті, яка, проте, в сучасних ринкових умовах потребує удосконалення системи управління через використання досягнень науки й вивчення методів управління.

Метод (від грец. «шлях через») – систематизована сукупність кроків, які потрібно здійснити для виконання певного завдання, досягнення мети [1]. Сьогодні під методом розуміють особливий прийом або систему прийомів, що застосовуються в будь-якій науково-практичній діяльності. «Методи – найбільш рухомий елемент системи управління, вони служать задля реалізації мети й принципів управління...» [4, с.3].

Управління – це діяльність, яка спрямовується на розробку рішень, організацію контролю, регулювання об'єкта управління згідно визначеної мети. Способом впливу на учасників управлінського процесу є методи управління.

Методи управління – це способи здійснення управлінських дій для досягнення визначених цілей.

Під управлінням системою професійно-технічної (професійної) освіти треба розуміти «...таку систему діяльності суб'єктів управління в особі колегіальних органів при опорі на колективи, за допомогою якої здійснюється безперервна, планомірна й цілеспрямована дія на всі її об'єкти й процеси, що відбуваються в ній, з метою реалізації основного завдання – підготовки кваліфікованих робітників» [3, с.4].

Управління освітою належить до соціального управління, що регулює економічну, соціально-політичну та духовну сфери життя суспільства. Звідси, за змістом розрізняють адміністративні, економічні, соціологічні й психологічні методи.

Адміністративні методи базуються на владі, дисципліні та стягненнях і відомі в історії як «метод батога»; економічні методи ґрунтуються на правильному використуванні економічних законів виробництва, і за способами дії відомі як «метод пряника»; соціологічні методи базуються на способах мотивації суспільної дії на людей через «думку колективу»; психологічні методи базуються на знанні психології людини, її внутрішнього світу і відомі як «метод переконання».

Управління розвитком освіти – це «реалізація демократичних засад у структурі, функціях, формах, методах і стилі управління розвитком освіти; взаємодія державних і громадських інститутів, професійних, творчих спілок і асоціацій; цілеспрямованість діяльності суб'єктів управління державних і громадських інституцій на розвиток освіти, що ґрунтується на добровільному встановленні державою та громадянами соціальнозначущих обов'язків в управлінні освітою з урахуванням специфіки регіону та наявного ресурсного забезпечення» [2, с.61].

Україна, інтегруючись у європейський освітній простір, має

враховувати досвід управління галуззю в інших країнах і розглядати його як приклад для наслідування з урахуванням національних особливостей української системи освіти і тих пріоритетів, на досягнення яких вона орієнтується.

Під системою управління професійно-технічною освітою треба розуміти сукупність таких складових управління, як: єдність педагогічного й адміністративного керівництва, функціональна структура ПТНЗ, професійна компетентність кадрів, розвиток госпрозрахункових відносин, економічне стимулювання, максимальне використання людського фактора, всебічний розвиток демократії й самоврядування в колективі, забезпечення самостійності й високої відповідальності кожного за доручену справу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ru.wikipedia.org
2. Грицяк Л.Д., Калініна Л.М. Державно–громадське управління розвитком освіти на державному, регіональному та інституціональному рівнях / Грицяк Л.Д., Калініна Л.М. – Стратегічні пріоритети, 2009. – № 3(12). – С. 59–66.
3. Ничкало Н.Г. Стандарти професійно-технічної освіти України / [Н.Г.Ничкало, В.В.Томашенко, О.І.Щербак]. – К.: Науковий світ, 2000. – 60 с.
4. Одайський С.І. Методи управління професійно-технічним навчальним закладом в умовах конкуренції та розвитку виробництва / С.І. Одайський. – Теорія та методика управління освітою, 2010. – № 3. – С. 1–11.